

[Leif Hermann]

kationslinjerne er mellem minister og departementschef i Grønlandsministeriet, men jeg vægrer mig ved at tro, at departementschefen ikke har refereret den bestyrelsesdrøftelse for sin minister.

Lad mig i denne forbindelse minde om ministeransvarlighedslovens § 5, hvor følgende står:

»En minister straffes, hvis han forsætligt eller af grov uagtsomhed tilsidesætter de pligter, der påhviler ham efter grundloven eller lovgivning i øvrigt eller efter hans stillings beskaffenhed.«

Samme grupvækkende ting sker med ministeren, hvis han »giver Folketinget urigtige eller vildledende oplysninger eller under Folketingets behandling af en sag fortier oplysninger, der er af væsentlig betydning for Tingets bedømmelse af sagen.«

Man må vistnok gå ud fra, at det var af væsentlig betydning for Tingets bedømmelse af denne sag, om det var rigtigt, at der ikke var mere kryolit i Grønland, når det var det, der var ministerens argumentation for at få sin sag igennem.

I en sådan situation er det svært for Folketinget at placere et ansvar; vi kan jo alle sammen have vore mistanker, og jeg har måske luftet min lidt rigeligt, men en ansvarsplacering kræver naturligvis nøjere undersøgelser. Det vil være et oplagt emne for en undersøgelse, om private interesser har haft økonomisk interesse i at hemmeligholde den viden, som vi nu har fået, enten for at fremskynde statens afhændelse af aktieposterne for at kunne købe disse til en lavere kurs eller for at kunne bryde kryolit i fred under koncessionen fra 1939, dvs. uden afgift.

Vi anser os ikke i Socialistisk Folkeparti for kompetente til at foretage ansvarsplaceringen i denne sag, og vi kan derfor støtte det socialdemokratiske dagsordensforslag om iværksættelse af en dommerundersøgelse, så sagen kan blive undersøgt til bunds.

Men jeg synes, der er endnu et interessant aspekt, som egentlig burde være inddraget i dommerundersøgelsen. Nu er det sådan, at staten i Kryolitselskabets bestyrelse jo har anbragt bl.a. medlemmer af dette Folketing. Det burde også indgå i undersøgelsen, hvorvidt bestyrelsesarbejdet har været af en sådan karakter, at man med rette kan bebrejde statens repræsentanter, hvad de har foretaget sig i denne bestyrelse. Jeg kan ikke rigtig få

ind i mit hoved, at staten skulle anbringe overordentlig velrenommerede og fornuftige mennesker i bestyrelsen med det formål, at de blot sidder til pynt og bagefter ikke rigtig ved, hvad der i grunden er foregået.

Derudover vil jeg godt sige, at en dommerundersøgelse givetvis er et udmærket instrument til at få klarlagt tingene, det har vi jo set tidligere, men det ville være betryggende, når det nu faktisk drejer sig om temmelig mange penge – det drejer sig her om for 800 mill. kr. i restforekomster af kryolit – hvis det var således, at de mennesker, der blev afhørt af den pågældende dommer, også udtalte sig under de sædvanlige regler, som retsplejeloven påbyder med hensyn til vidnepligt, pligt til at tale sandhed osv. Det må vi eventuelt have til gode, når vi ser, hvorvidt en dommerundersøgelse kan føre noget mere med sig.

Egentlig kan man godt her op imod jul have en lille smule ondt af Grønlandsministeren, fordi Grønlandsministeren har gjort det, at han i dag har udsendt et julekort, hvor ministeren har aftrykt en grønlandsk tryllesang, og lad så mig slutte med at citere – lidt ironisk måske – denne tryllesang, som Grønlandsministeren har meddelt sin omverden med ønsket om en glædelig jul:

I ja – i ja!
 en flygende Storm
 gaar uden om mig,
 i ja – i ja!
 Rolig og blankt ligger Havet,
 i ja – i ja!
 Luftens Aand jævner Vejen,
 i ja – i ja!
 Jeg ror frem ad stille Vande,
 der er ingen Fare mere.
 I ja – i ja!

Jeg håber for Grønlandsministeren, at det ender sådan.

Lone Dybkjær (RV):

Forudsætningen for Det Radikale Venstres accept af salget af statens aktier i Kryolitselskabet Øresund A/S var, at der ikke var grundlag for videre kryolitminedrift, og at kryolitminevirksomheden ophørte.

Det var på denne baggrund, vi indgik en finanslovsaftale med regeringen i 1983 om salget af statens aktier.